



## UUS KOOLIAASTA ON ALANUD

„Kõik inimesed, kellest on midagi saanud, on oma haridustee ise olulist osa etendanud ja vaeva näinud“. (Walter Scott)

1. septembrit ootavad nii õpilased, õpetajad kui ka vanemad. Rõõm on kohtuda nendega, keda pole suvi läbi näinud või kes esimest korda siia kooli tulevad. Nende jaoks on kõik uus – kool, õpetaja, klassikaaslased. Ja aktuski on 1. klassi õpilastele eraldi, kooli aulas, saatjaks 12. klassi õpilased, kes hiljem väiksed koolijätsid käekõrvale võtavad ja Tõrvandi koolihoonesse oma klassidesse saadavad.

Ülenurme Gümnaasiumis alustas uut õppeaastat 652 õpilast 29 klassis, neist 68 õpilast kolmes esimeses klassis.

### Tagasivaade suvesse

Tore oli eelmise õppeaasta lõpus tõdeda, et kõik meie õpilased sooritasid eksamid väga hästi. Põhikooli lõpueksamitest oli koguni 81% õpilastest eksamihindeks „4“ või „5“. Nii head tulemust eelnevatest aastatest ei mäleta! Gümnaasiumi riigieksamid sooritasid samuti kõik meie õpilased edukalt. Iga kolmas neist sai vähemalt ühel riigieksamil tulemuse, mis oli üle 80 punkti, samas kui ainuüksi matemaatika riigieksamil oli vabariigis ebaõnnestujaid ligi 400.

Koolid tegutsevad ka suvel. 1.–3. juulil Tallinnas toimunud noorte laulupeol „Maa ja ilm“ osalesid meie kooli 166 õpilast kas mudilas-, poiste-, laste- või segakoori koosseisus. Kõik meie kooli koorid on hinnatud kõrgeima kategooria väärilisteks.

13.–21. augustil osales Ülenurme Gümnaasiumi 7-liikmeline võistkond Pekingis Pierre de Coubertini rahvusvahelisel Noortefoorumil. Saime järjekordselt kinnitust, et meie õpilased on väga tublid koguni maailma mastaabis. Võistlus, kus kõik alad olid kõigile kohustuslikud, hõlmas viit spordiala – teadmiste testi, isetegevust ja kolme rühmatööd koostöös erinevate rahvaste lastega üle maailma. Meie lastel läks igal pool hästi.

### Võimalused suurenevad ja nõudlikkus kasvab

Sellest õppeaastast rakendub koolis uus õppekava 1., 4., 7. ja 10. klassis, millega väheneb õpilase kohustuslik koormus ja suureneb valikainete arv ja seega ka võimalus nende vahel valida. Senistele valikainetele lisandub sügisest soome keel ja uurimistöökursus, aga neid valikkursusi võib veelgi juurde tulla. 11. klassi loodusainetes teeme koostööd Tartu Ülikooliga ja õpilasi õpetavad ülikooli õppejõud. Gümnaasiumis muutub uurimistöö kohustuslikuks.

Sellest sügisest on võimalik alustada õpinguid treenerikutse saamiseks nii korvpallis, kergejõustikus kui laskmises. Ülenurme Gümnaasiumi juures jätkab tööd Tartu Ülikooli Spordiklubi Korvpalliakadeemia.

Äsja alustanud 10. klasside õpilased peavad nüüd kindlasti rohkem pingutama kõikides ainetes. Kohustuslikud on kolm riigieksamit: emakeel, matemaatika (lai või kitsas kursus) ja võrkeel. Enam ei ole võimalik teha riigieksameid möödamminnes, eesmärgiks minimaalsed 20 punkti, vaid sooritatuks loetakse eksam alles siis, kui vähemalt 50% vastustest on õiged.

7.–9. klassi õpilastel tuleb osaleda kas üksi või mitmekesi kooli poolt määratud ja õpilase poolt valitud loovtöö projektides. Põhikoolis tervikuna muutuvad erinevad õppekäigud õppekava kohustuslikuks osaks.

### Ülenurme Gümnaasium – UNESCO ühendkool

Selline rõõmusõnum saabus just vahetult enne kooliaasta algust – Ülenurme Gümnaasium on sellest sügisest UNESCO ühendkool. Selles võrgustikus on Eestist 18 kooli. Kuulumine UNESCO ühendkoolide võrgustikku annab võimaluse meie õpilastel osaleda teaduskonverentsidel ja ÜRO simulatsioonimängudes, tähtsal kohal on mitmed väärtused: teiste kultuuride tundmaõppimine, sotsiaalne õiglus, demokraatia, inimõigused ja jätkusuutlik areng.

Mitmekülgset haridust ei saa ainult klassitundidest, vaid ka muusika-, spordi- ja huviringidest. Ülenurme Gümnaasium pakub oma õpilastele jätkuvalt võimalusi osaleda vähemalt 30 huvialaringis ja seda kõike tasuta. Loodan, et pärast väsitavat õppetööd leiab iga õpilane endale huvitegevuse oma koolis ja osaleb aktiivselt kõigil kooliüritustel. Kõik ringid alustavad tööga juba septembri teisel nädalal.

Enamasti räägitakse lapsele, et ta peab hästi õppima. Väärtuseks ei ole teadmiste puhul nende olemasolu, vaid mõtlemis- ja analüüsioskus, mis kujuneb siis, kui õpilane leiab väljundi, mis teda motiveerib. Mõni teab päris palju, aga ei oska nende teadmistega mitte midagi peale hakata.

Ülenurme Gümnaasiumi moto on „Õpi ja arene!“. Kool ja õpetajad on selleks



1.a klass ja klassijuhataja Monika Meitern



1.b klass ja klassijuhataja Malle Kont



1.c klass ja klassijuhataja Krista Prušinskaja

Fotod: Omar Saksing

valmis, et iga õpilane saaks parima võimaliku hariduse renoveeritud Ülenurme Gümnaasiumis.

Õpilaste toitlustamisega alustasime 2. septembril. Koolilõuna on põhikooli õpilastele tasuta, gümnaasiumiõpilase lõuna maksab 0.83 eurot. Samuti toitlustatakse pealelõunasel ajal kõiki meie pikapäevavõõru õpilasi valla kulul ehk tasuta. Individuaalseid riidekappe saab rentida õppeaastaks kogumaksumusega 14.40 eurot. Kõik arveldused kooliga toimuvad Ülenurme Vallavalitsuse arvelduskontole nr 10102034606009 (SEB pank) või 221028618198 (Swedbank), näidates ära õpilase ees- ja perekonnanime, klassi ja selgituse, mille eest tasuti.

**Soovin kooli juhtkonna nimel kõigile õpilastele, õpetajatele, lapsevanematele, õpilasesindusele ja partneritele edukat koostööd ja head uut 2011/2012. õppeaastat!**

## VALLAVOLIKOGUS

Ülenurme Vallavolikogu VII koosseisu XIX istung toimus 23. augustil k. a. Istungist võttis osa 14 vallavolikogu liiget, puudusid A.Keis, T.Konks, E.Pinnar.

1. Volikogu delegeris ruumiandmete seaduse alusel kohaliku omavalitsuse pädevusse antud koha-aadressi määraja ülesannete lahendamise Ülenurme Vallavalitsusele.
2. Kehtestati „Riigi rahastatava lapsehoiuteenuse ja asenduskoduteenuse rahaliste vahendite ülejäägi kasutamise kord“.
3. Lisati riikliku teeregistri erateede andmebaasi Laane külas asuvad Sambla, Jaama ja Haru tee.
4. Otsustati taotleda keskkonnaministrilt luba Ülenurme vallas Soinaste külas asuva ja valla munitsipaalomandis oleva Pargi kinnistu koormamiseks hoonestusõigusega MTÜ Spordisõbrad kasuks.
5. Muudeti osaühingute Olme ja Ülenurme Teed põhikirju.
6. Kehtestati järgmised detailplaneeringud:
  - 6.1. Lemmatsi külas Kraavi ja Külitse külas Lao kinnistute detailplaneering. Planeeringuala suurus on 10,5 ha. Planeeringu ees-

## Vallavolikogu augustiistung

- märgiks on jagada maaüksused krundideks, määrata kruntidele sihtotstarve ning ehitusõigus äri- ja tootmisfunktsiooniga hoonete projekteerimiseks ja ehitamiseks.
- 6.2. Lemmatsi külas Kõrtsi kinnistu detailplaneering. Planeeringuala suurus on 8,5 ha. Planeeringu koostamise eesmärgiks on planeeringuala kruntideks jagamine äri- ja tootmisfunktsiooniga hoonete ehitamiseks.
  - 6.3. Räni küla Berry, Kastani ja Saariku kinnistute detailplaneering. Planeeringuala suurus on 15,6 ha. Planeeringu eesmärgiks on Berry kinnistul maakasutuse sihtotstarbe muutmine äri- ja tootmismaaks; Kastani kinnistul maakasutuse muutmine äri- ja tootmismaaks ning elamumaaks; Saariku kinnistul maakasutuse sihtotstarbe muutmine äri- ja sotsiaalmaaks.
  - 6.4. Külitse külas Pillalalu ja Kiigemäe detailplaneering. Planeeringuala suurus on 2,9 ha. Planeeringu eesmärgiks on Pillalalu kinnistu maakasutuse sihtotstarbe muutmine ärimaaks ja Kiigemäe kinnistu sihtotstarve on üldkasutatav maa.
  - 6.5. Ülenurme alevikus Peetri kinnistu ja lähiala detailplaneering. Planeeringuala suurus on 6,7 ha. Planeeringu alusel soovitakse moodustada 7 uut krunti, millest 5 on äri- ja tootmismaa ning 2 transpordimaa sihtotstarbega.
  7. Võeti vastu Ülenurme valla üldplaneeringut muutev Soinaste külas asuva Karjääri kinnistu detailplaneering ja suunati avalikule väljapanekule (23.09.–21.10.2011 Ülenurme vallamajas tööpäevadel kell 8.00–17.00; avalik arutelu 24.10.2011 kell 16.00 vallamajas).
  8. Võeti vastu Ülenurme valla üldplaneeringut muutev Räni küla Keskküla detailplaneering ja suunati avalikule väljapanekule (23.09.–21.10.2011 Ülenurme vallamajas tööpäevadel kell 8.00–17.00; avalik arutelu 25.10.2011 kell 15.00 Reola kultuurimajas).
  9. Otsustati mitte algatada Ülenurme alevikus Mõisniku 92 valla üldplaneeringut muutvat detailplaneeringut, mille eesmärgiks oli ehitada Porijõe veekaitsevööndisse paadikuur.

Järgmine vallavolikogu istung toimub 13. septembril k.a kell 16.00 Reola kultuurimajas.

REET SAKK, vallasekretär

## KULTUURIELU

1920. aastate algupoolel algas aktiivne seltsielu Reolas. Tollase Reola kooli direktori Karl Rüüti eestvedamisel asutati Reola rahvaraamatukogu selts „Noorus“ (ruumide puudumisel asus selts tegutsema Matsi talus). Aastatel 1920–1925 oli Reolas 5 seltsi. Ümberringi kuulus siin pea iga inimene mõnda nendest. Hiljem loodi ka Tõrvandi rahvaraamatukogude selts „Kiirus“.

Mõisate likvideerimisega avanes seltsidel võimalus omada ühte Ülenurme mõisahoonet-kõrtsi.

1924. aastal asuti ümberehitamisele. Aasta pärast kolisid seltsid uude majja. Seltsimaja nimeks pandi Tõrvandi-Reola Rahvaraamatukogu Selts.

1933. aastal võeti seltsimaja rahvamajade võrku, nimetati ümber Ülenurme rahvamajaks. Rahvamaja hävis sõjapäevil kõigi kõrvalhoonetega (aidad, laut, hobuste varjualune). Uueks kultuurikoldeks kujunes Reola kool, kus tegutsesid rahvatantsijad, näitering, ansamblid ja puhkpillorkester. Kooli ringid tegutsesid „Külvaja“ kolhoosi nime all. Peagi jäi kool kitsaks ja tuli mõelda päris oma maja ehitusele. „Külvaja“ kolhoosi kontor-klubi ehitus algas 1960. aastate alguses. Klubi valmis 1966. aastal ja esimene suur ühispidu peeti sama aasta 8. märtsil.

1. veebruaril 1967.a likvideeriti „Külvaja“ kolhoos vastavalt ENSV Ministrite Nõukogu määrusele,

kolhoosiklubi nimetati ümber Reola maakultuurimajaks. Praegu töötab sama maja Reola kultuurimaja nime all ja augustisimmanil tähistasime maja 45. tegevusaastat.

Reola kultuurimaja kollektiiv tänab selle tähtsündmuse toetamise eest Ülenurme Vallavalitsust, Tartu Maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonna peaspetsialisti kultuuri alal Astrid Hallikut, nais-tantsurühma „Tarm“ Tartust ja selle juhendajat Aime Kogerit, toitlustusfirmat „Talev“ ja Tõnu Väljanit ning paljusid teisi peole kaasaitajaid!

SILVI NEPS



SO-LE laulja Maire Sakk tegi asjakohased sõnad, kultuurimaja juhataja Silvi Nepsi juhendamisel lauldi peol ühiselt ette vahvasti kohalikkultuurilugu tutvustav „Uhti, Uhti uhkesti“.

Foto: Eino Mutso



Ülevabariigilisel võimsal üritusel TeateTants löid vapralt ja suure lustiga kaasa ka meie valla tantsijad.

Foto: Reet Sakk

## ÜLENURME-PEKING-ÜLENURME ehk noortefoorumil Pekingis

Lennusõit Ülenurmelt Pekingisse algas Air Balticu lennuühenduse lõpetamise tõttu seekord Riias. Kolm ja pool tundi bussisõitu ja ligi 12 tundi lennusõitu ning Ülenurme Gümnaasiumi õpilased Jonna Sild, Keidy Normann, Kristiina Kõiv, Andris Pentjārv, Rasmus Haugasmägi, Siim Parisoo, Robi Laan ja koolidirektor olidki Pekingis ülemaailmsel noortefoorumil. Seekordne Pierre de Coubertini 8. rahvusvaheline noortefoorum toimus 13.–21. augustini ja esimest korda väljaspool Euroopat – Pekingis. Osalejaid oli esimest korda kõigilt maailma kontinentidelt tänu uustulnukale Mehhiko *Oaxaca Coubertini* Instituudile.

Kõik koolide delegatsioonid olid majutatud ja võistlused toimusid suurlinna keskuses asuvas Pekingi 4. Kõrgkoolis. Antud suurürituseks oli värvatud piisavalt vabatahtlikke, kes saatsid meid kõikjal ja abistasid vajadusel, alates lennujaama saabumise hetkedest. Kuna meie grupp oli üks varasemaid saabujaid hommikul kell viis, siis oli meil pool päeva vaba. Vaatamata meie soovile paar tundi puhata viis meie vabatahtlik meid jalgsi linnaga tutvuma. Ja loomulikult jõudsimme kaubandusse ja turule. *Andris: „Siiditänav (Silk Street) on nagu maapealne paradüüs ostuhulludele. Seal on kõike, mida hing ihkab, ja Euroopa mõistes olematute hindadega. See, kas pakutav kaup on originaal või mitte, jäägu igaühe enda otsustada. Tegu ei ole n. ö poodlemisega klassikalises mõttes ja kuigi hinnad võivad esialgu isegi head tunduda, on neis veel palju „õhku“, mida vähemaks lasta. Osavale kauplejale võivad kaubad kätte tulla isegi kuni kümme korda esialgsest hinnast odavamalt. Siiditänavat külastasime kokku kaks korda, esimest võib nimetada olukorraga kohanemiseks, et teisel korral juba vilunud ärimeestena hea hinnaga asju kotti pista. Ei ole vist kedagi, kellele see meeldinud ei oleks!”*

Tegelikult algasid esimese päeva õhtust väga üritusterohked päevad, kus kooli territooriumilt ei olnud võimalustki lahkuda. Võistlused toimusid neljas arvestuskategoorias: sport (5 ala), teadmiste test spordiajaloo kohta, diskussioonigruppides osalemine olümpiamängude aluseks olevate väärtuste teemal ning isetegevuskava esitamine Vanemuise teatrisaali suuruses kooli aulas.

Noortefoorumil jälgitakse Pierre de Coubertini põhimõtet „Terves kehas terve vaim“. Seega ei toodud välja ühtegi alavõitjat, vaid tunnustati kõiki kõigi alade ja kehtestatud normide täitjaid Coubertini medaliga. Võistkonna liikmete kohustuslikud sportlikud alad olid kaugushüpe, kuulitõuge, 100 m jooks, ujumine ja murdmaajooks poistel 2400 meetrit, tüdrukutel 1700 meetrit, lisaks kohustuslik *Tai Chi* individuaalselt kõigile. Võistelda suduses ja lämbes Pekingis ei olnud kerge. Kõik meie õpilased läbisid siiski võistlused edukalt ja täitsid kehtestatud noortefoorumi normid.

Teadmiste testi sooritasid kõik õpilased individuaalselt. Tänu tehtud kodutööle olid meie õpilastel väga head tulemused.



Ülenurme Gümnaasiumi delegatsioon 2008. aasta Pekingi olümpiamängude staadioni „Linnupesa“ ees. Vasakult Andris Pentjārv, Robi Laan, Kristiina Kõiv, Jonna Sild, Rasmus Haugasmägi, Keidy Normann, Siim Parisoo ja Olev Saluveer.

Diskussioonigruppidesse jagati kõik õpilased laiali nii, et sama kooli õpilasi oli grupis vaid üks. Toimus kolm diskussioonigruppide tööd, kus rühmatöö printsiipe jälgides tuli jõuda konsensusele ja lõpuks arvamus suure auditoriumi ees inglise keeles esitada. Meie rühmas oli Rasmus ühe grupi arvamusiidriks.

Omamoodi huvitavad olid koolide isetegevuskavad. Kristiina: „Kõige rohkem meeldis mulle neist kavadeist Austraalia isetegevuskava. Nende esitus oli väga loominguiline. Kavas kasutati pikka triibulist riiet, mis neid kõiki ühendas. Arvan, et sellega taheti näidata inimeste ühtsust ja tugevust. Ei tohiks ka unustada nende ütlust: „Respect, respect, respect is the key!“ Eesti keelde tõlgituna tähendab see mõtet, et tuleb kõiki austada, sest see on kõige võti. Veel meeldis mulle Austria isetegevuskava, mis oli väga sisukas. Kaks tähtsat ütlust kõlasid nii: „Et üksteist austada, peab kõigepealt üksteist tundma õppima!“ Ja teine ütlus oli: „Põhimõtteliselt on inimesed kõik ühesugused, ainult nende teod ja tegemised lahutavad neid.“

Lisaks toimusid veel koolide tutvustavad etteasted ja ühisüritused, mis võtsid kogu aja. Ühel õhtul pidi iga rahvus tutvustama oma rahvuslikke tantse. Meie valitud labajalavall osutus üle ootuste väga populaarseks ja jäi vist ainukeseks tantsuks, kus ei olnud ühtegi pealtvaatajat – kõik tantsisid.

Saime tutvuda ka mitme Pekingi vaatamisväärsusega. Tutvusime 2008. aasta Pekingi olümpiamängude võistluspaikadega, maailma suurima, sada tuhat pealtvaatajat mahutava staadioniga „Linnupesa“ ja ujumiskompleksiga „Water Cube“.

Kogu olümpiakompleks on väga suurejooneliselt ehitatud ja heakorrasstatud ümbrus on üks hiinlaste lemmikkohti vaba aja sisustamiseks.

Küllastasime veel kooli lähedal asuvat 24 keisri elupaika, kus kõrged aukandjad on resideerinud enam kui 500 aasta jooksul ehk nn „Keelatud linna“, mis avas oma väravad küllastajatele esimest korda 1949. aastal.

Loomulikult viidi ka meid 70 km kaugusel Juyong Guani orus Badalingis asuvalle Mingi ajastu suurele Hiina Müürile. Keegi meist ei arvanud, et müüri käimine nii raske on. Järsud tõusud kohati väga kõrgete astmetega ja tappev kuumus oli see, mis ka noored sportlased hingeldama võttis. Aga vaade ülalt oli super!

Ja märkamatuks saabuski lahkumispidu. *Andris: „See oli ilmselt kõige kurvem osa terve selle ürituse jooksul, kuna hoolimata lubadustest ja lootustest ei näe me ilmselt paljusid neist enam kunagi. Inimesed vahetasid veel viimast korda muljeid, visiitkaarte ja tegid pilte, et salvestada igaveseks mälu üks meelde jäävamaid nädalaid, mis neil üldse elus on olnud. Ja siis oligi aeg lahkuda. Kes valas pisaraid, kes pidas sisemist võitlust iseendaga, et mitte nutma hakata...“*

*Kuid üks on kindel – seda suurepäraselt üritust meenutavad arvukad fotod, videod ja sõbrad, kes jäävad meile kogu eluks.“*

OLEV SALUVEER,  
Ülenurme Gümnaasiumi direktor



# Ülenurmes vahutas juba kolmandat korda

## Osalejate arvamusi

„Reedene Biit“ koondab Tartumaa noored ühte kohta, hoolimata nende vanusest. Suvelõpupidu annab veel viimase võimaluse kohtuda enne kooli algust ja nautida suve väljaspool kooliseinu. See on kohtumispaik sadadele noortele ja ka täiskasvanutele. Viimase kolme aastaga on sündmus kasvanud üha suuremaks ja kohale on sõitnud üha enam noori erinevatest paikadest, et nautida mitmekülgset programmi.

Tegevused on olnud noortele tasuta ja meelepärased. Pole ka puudunud hariduslik moment, kus ühe teemana on rõhutatud tervist ja tervislikke eluviise, on näidatud ja räägitud, mida teevad erinevad noortekeskused. Arvan, et Tartumaa on üks väheseid maakondi, kus nii palju erinevaid valdasid koostööd teevad ja noored ühisele sündmusele kokku tulevad - seda kõike Ülenurme Pere- ja noortekeskuse eestvedamisel.

Tänavu nimetas Tartu Maavalitsus Ülenurme Pere- ja noortekeskuse korraldatud suursündmuse Tartumaa Noortepäevaks. Selle sündmuse abil on juba loodud noorsootöötajate koostöövõrgustik, kes hetkel teevad omavahelist aktiivset koostööd ja pakuvad üksteisele tuge. Ja vaadates tulevikku, võib arvata, et peatselt tegutsevad ka erinevate valdade noored koos ühiste eesmärkide nimel.

Omalt poolt avaldan tänu ja tunnustust Ülenurme Pere- ja noortekeskuse juhile Kersti Leisile ja noortele vabatahtlikele, kes on teinud tõhusa eeltöö ja pakkunud koostöös paljude asutuste, ettevõtete ja firmade ning kohalike elanikega väga kvaliteetset vaba aja veetmise võimalust.

RAGNAR KEKKONEN,  
MTÜ Önnemaa hea koostööpartner

Üks osa Ülenurme Pere- ja noortekeskuse korraldatud vahupeost koosnes Noorte Olümpiast, mille viis läbi Tartumaa Noortekogu.

Tegu oli nelja erinevat meeskonnatööskest nõudvate aladega. Osaleda said viieliikmelised võistkonnad, seega oli nii poiste-, tüdrukute- kui ka segavõistkondi.



Esimese alana tuli noortel moodustada kujund nii, et viie inimese peale puudutaks maapinda 3 jalga, 2 istmikku ja 4 kätt. Mõne meeskonna jaoks oli see väga peadurdev ülesanne, samas kui osad said sellega väga hästi ja kiiresti hakkama. Antud ülesanne näitas hästi meeskonna koostöövalmidust. Lisaks sellele tuli ka anda üksteisele, kasutades ainult kaela, edasi väike pall. Nii mõnigi meeskond otsustas sellega mitte aega raisata ning kaotada hoopiski ühe punkti, jättes ülesande sooritamata. Järgmises punktis pidid noored natuke rohkem nuputama. Kasuks tuli teksti lugemise oskus ja samas ka nutikus ja kiirus ruubiku-kuubiku kokkupanemisel. Kolmandas punktis olid võtmesõnaks kindlasti tasakaal, loogika ja kannatus. Ülesandeks oli saada pinksipall, veeretades või kasutades mõnda teist strateegiat, väikese klaasi sisse. Viimasel ehk neljandal alal sai meeskond natuke oma ühtset tasakaalu proovile panna, kandes vett ja olles samal ajal seotud ühe kulbiga.

Kokku osales võistlusel 7 väga mitmekülgset meeskonda. Võitjaks osutus see, kelle teenitud

punktide summa oli suurim ja ülesannete täitmiseks kulutatud aeg väiksem. Noorte olümpia oli populaarne ja õnnestus igati! Jääme ootama järgmisi kokkusaamisi ja Ülenurme Pere- ja noortekeskusele suurim tänu suursündmuse korraldamise eest!

KRISTEL LAURITS,  
Rõngu valla Noortevolikogu esimees

Lugupeetud Kersti! Täna isiklikult peole kutsumast ja ootan järgnevat koostööd!

Melliste noortekeskusel on hea meel olla üks paljudest noortekeskustest, kellel oli võimalus osa võtta Ülenurme Pere- ja noortekeskuse vahupeost. Pidu oli väga hästi organiseeritud ja ka Melliste noored võtsid aktiivselt programmist osa. Mäksa noored tänavad kõiki korraldajaid ja ootavad põnevusega taaskohtumist.

ANDRI VIINALASS,  
Mäksa valla noorsootöötaja



Eesti avatud noortekeskuste kogukonna arengut toetavate noortelalgatuste fond ehk NAF on mõeldud selleks, et Ülenurme Pere- ja noortekeskuse piirkonna noored saaksid aktiivselt osaleda otseselt enda kavandatud ja kogukonda arendavates projektialastes tegevustes. Ülenurme Pere- ja noortekeskuse juures toimiv

## NAF ehk noortelalgatuste fond nüüd ka Ülenurme Pere- ja noortekeskuses!

fond toetab nii noorte formaalseid kui ka mitte-formaalseid grupe, s.t fondist saavad oma projektide elluviimiseks raha taotleda nii noorteühendused kui ka lihtsalt sõpruskonnad.

NAFi peamine sihtgrupp on 12-16-aastased Ülenurme valla noored ning ühes projektis võiks kaasatud olla vähemalt 15 noort. Taotluse hindajateks on noortekeskuse poolt kokku pandud kohalikest noortest, omavalitsuse, Tartumaa Noortekogu esindajatest ja noorsootöötajast koosnev vähemalt 5-liikmeline hindamiskomisjon. Taotlus tuleb esitada Ülenurme Pere- ja noortekeskuse hindamiskomisjonile. Toetada saame 4 omaalgatust.

Oluline on, et taotletav summa tagab 100% tegevuskulude katmise ja kaasrahastamist ei toimu.

**Konkurss avatakse alates 12. septembrist k.a. Projektid tuleb ellu viia perioodil 15. septembrist 2011.a kuni 17. augustini 2012.a.**

Rohkem infot [www.onnemaa.ee](http://www.onnemaa.ee), palun pöörduda Ü.P.N. keskuse poole. Korraldame noortele huvilistele ka eelneva nõustamise.

Info Kersti Leis, [kersti@onnemaa.ee](mailto:kersti@onnemaa.ee), tel 5331 5342.

## Tänuavaldus

MTÜ Önnemaa lähtub oma tegevuses motost „Koostöös peitub jõud ja vägi“. Pöördusime koostöösooviga väga paljude inimeste, asutuste ja organisatsioonide poole, et ühiselt läbi viia Tartumaa noori ühendav suvelõpuüritus Vahupidu – Reedene biit 3. Täname neid kõiki 26. augustil toimunud suvelõpusündmuse õnnestumiseks tehtud töö eest! Ettevõtmise õnnestumiseks andsid oma panuse Ragnar Kekkonen OÜ-st Tee Ilma; Ahto Külvet, Marion Tamberg, Zanna Ivanova Anne noortekeskusest ning Anne Noorteraadio; Siiri Oras ja Halley noorteklubi; Kristel Laurits, Marili Tõrva, Kaisa Alliksaar, Kristjan Pokk, Külli Park, Liis Park Tartumaa Noortekogust; Triin Raudoja Tähe Noorteklubi; Veronika Laurson Elva Noortekeskusest; Pille-Riin Raudsepp Haaslava vallast; Janar Hannolainen Jõgevamaalt Kuremaa Avatud Noortekeskusest, Elo Kasetalu, Kirsti Kornav Konguta vallast, Renate Sagaja Luunja vallast Kavastu noortekeskusest; Moonika Laanemägi Luunja vallast Luunja noortekeskusest, Inga Rõzova Meeksi Valla Seltsikeskusest ja Inga's vallavanem Aleksandr Suvorov; Andri Viinalass Mäksa valla Melliste noortekeskusest; Egle Hänilane Nõo noortekeskusest ja Nõo vallavanem Rain Sangernebo; Kristina Ermel Puhja valla Ulila keskusest ning Ivar Sala Puhja Noortevolikogust, Timm Rainer Maidla Põlvamaalt; Kristel Laurits Rõngu valla Noortevolikogust ning Rõngu Noortekeskus Aktivistid; Karin Torim Tartu valla Noortevolikogust; MTÜ Võnnu Spordiklubi Võnnu vallast. Pealinnast olid meie üritusel osalemas Maria Sahvorostova, kes tegi soovijatele näomaalinguid, ning ansambel „Traffic“. Tervitusõnuneid tõi Tartu maavalitsusest maavanem Reno Laidre ja noorsootöö peaspetsialist Riina Sepma ning vallavanem Aivar Aleksejev Ülenurme vallast. Tõhusat abi osutas Politsei- ja piirivalvemeeti Lõuna Politseiprefektuur. Sündmusele lisasid mitmekülgst Tartu linnast OÜ Caravan Grupp, Stúdio Duende, Katrin-Merili Poom, ansambel X-Panda, Tähe Noorteklubi tantsijad, Anton Hallik. Lahket abi osutasid Ülenurme vallast mitmed ettevõtted ja asutused – OÜ Olme, OÜ Ülenurme Teed, Karel Kansvein ja OÜ Xell Light, Ülenurme Gümnaasium, Ülenurme Konsum.

Aktiivne ja teotähteline oli korraldusmeeskond ja esinejate grupp Ülenurme Pere- ja noortekeskusest – Valerija Strelovskaja, Külli Vaher, fotograaf Mikk Otsar, diskorid Siim Parisoo, Hannes Haugasmägi, Siim Ilves, juunioride showtantsugrupp, Cuba beatbox, Darja Strelovskaja, Kadri Talmeister, Kadri Pungar, Kaisa Alliksaar, Mairo Kongi, Karl Sinimäe, Timm Rainer Maidla, Arman Mac Tõniste, Carlis Hendrich Aduson, Rasmus Vahelaan ja veel paljud vabatahtlikud tublid noored.

### Täname toetajaid!

Aitüma teile, Tartumaa ANK projektkonkurs, Ülenurme Vallavalitsus, Eesti Kultuurkapitali Tartumaa ekspertgrupp, Tartu Maavalitsus (õpilasürituste toetamine), Tartumaa Oma-avalitsuste Liit, Tartumaa Noortekogu koostöös Tartumaa Arendusseltsiga, Leader programm, AS A. LeCoq, OÜ Kähku, Artic Sport Glub Tartu, OÜ Einola Talu, Ülenurme Käsitöö- ja Rahvuskultuuri selts „Nurmenuk“, Tartu Toidupank ja Tiina Grauberg, OÜ Berry Farming, Uhti kõrts, Marge Einola, Galina Strelovska.

MTÜ Önnemaa nimel  
KERSTI LEIS, juhataja ning  
Ülenurme Pere- ja noortekeskuse noorsootöötaja

## KODU LUGU

„Olevikus“ on siiaaani ilmunud kahetsusväärset vähe siitkandi ajalugu käsitlevaid artikleid. Seepärast oli suur rõõm, kui ühel kaunil kevadpäeval jõudis toimetuse postkasti pikem artikkel Tõrvandi ajaloo ning autor Enn Ernits andis oma kirjas lubaduse meie kodukandi minevikust kirjutada edaspidigi. Aitäh autorile!

## TÕRVANDI VARASEMAST AJALOOST XVII SAJANDI ALGUSENI

Enn Ernits

1224. aastal langes sakslaste kätte muistse Eesti viimane tugipunkt – Tartu linnus. Rajati Tartu piiskopkond, sisuliselt kirikuriik, mille alla kuulus ka praeguse Tõrvandi ala. Pole teada, kas siin elati juba muinasajal või mitte, sest nii kaugesse minevikku ulatuvaid leide pole siitkandist leitud. Seepärast uurijad oletavad, et Tartu lähim ümbrus oli toona kas inimitühi või ülimalt hõredasti asustatud. Hilisel rauaajal (XI–XIII sajandil) eksisteerisid ümbruskonnas peale Tartu linnuse ja asula veel Ülenurme ja Reola.

Kindlasti oli Tõrvandi küla olemas juba XV sajandi esimesel veerandil. Kohanime järgi otsustades oli selle esimeseks asukaks Tõrvandiks hüütud isik. Ta oli ilmselt tumedate juuste ja näojumega, nagu tunnistab Lõuna-Eesti haruldane murdesõna *tõrvand* tähenduses 'must olend või ese', mis on omakorda *tõrv*-sõna tuletis.

Vallutajad rajasid küla baasil väikese mõisa. Selle kohta on esimene kirjalik teade 1426. aastast, mil Tõrvandi (ürikus *Tarwen*) omandas keegi Claus Walmes. Seega moodub tänava 585 aastat Tõrvandi esmamainimiseks.

1558. aastal tungisid Vene-Liivimaa sõja puhkedes Tartu piiskopiriigile kallale Vene väed ja vallutasid selle. Tolleaegse Tõrvandi kohta pole paraku midagi teada. Kirjalikke andmeid leidub alles XVI sajandi lõpust ja järgnenud aastasaja esimesest poolest, kui Tartu ümbrus sattus vaheldumisi kord Poola, kord Rootsi võimu alla.

Alates 1582. aastast korraldasid poolakad revisjone, et täpselt kindlaks teha talupoegadelt saadava tulu suurust. Revisjonikirjad on tänini säilinud ja XX sajandi teisel poolel trükisõnas avaldatud. Tegemist on ürikutega, mille põhjal saame teada toona elanud peremeeste nimed, külade ja talude suuruse, loomade arvu, maksumäärad ning mõnikord muudki huvipakkuvat.

Poola revisjonides pole sõnagi juttu Tõrvandi mõisast, sest enamik eramõisaid võeti saksa aadli käest ära ja nende põhjal rajati riigimõisad ehk folvargid. Tõrvandi küla allutati Tähtvere (*Thechelwerk*) riigimõisale.

### Taluperemehed, sulased ja vabadikud

1582. aasta revisjonikirjast saab huviline teada vaid Tõrvandi (*Derwenh*) kaheksa talu peremehe eesnimed. Siin elasid ja harisid põldu külvavane Peeter (*Piotr Lawnik*), Markus (*Markus*), Tõnis (*Denis*), Hans (*Hans*), Jaak (*Jak*), Jaan (*Jan*) ja kaks Märti (*Mert*). Mitme küla peale oli üks kubjas, kes elas toona Soinastes. Seda ametit pidas Mikk (*Mik*). Eestindatud nimed on nii siin kui ka edaspidi enamasti kirjapildilt mõneti umbkaudsed.

Uus revisjon toimetati taas kahe aasta pärast, 1584. aastal. Küläs oli põldu küntud veelgi vähem kui esimese revisjoni ajal, sest Hansu polnud enam peremeeste kirjas. 1585. aasta revisjoni ajaks oli uueks kupjaks saanud Härm (*Herm Kubis*), kes elas Tõrvandis. Muutuse põhjuseks oli see, et Soinaste küla oli vahepeal läänistatud sakslasele Jost Taubele ja ei kuulunud enam Tähtvere riigimõisa alla. Nagu lisanimest näha, oli Eesti *kubjas* nagu mitu muudki sõna tunginud tolaeagsesse poola keelde. 1591. aasta andmeil kuulusid kupja võimu alla peale Tõrvandi küla veel Reola, Kambja ja Tartu külje all asuv Aleviküla. Peale adratalu haldas kubjas veel kolme veskit, üht neist tõenäoliselt Tõrvandis.

Esimeste revisjonide ajal talletatud pelkade eesnimede järgi on raske öelda, kes tollal olid Tõrvandis varem fikseeritud peremeestest veel kirjas, kes enam mitte. 1585. aasta revisjoni käigus hakati juba pooliti, järgmisest revisjonist aga täielikult kasutama kahest osast koosnevaid nimesid, mis sisaldasid peale eesnime kas hüüdnime, isanime vms.

Eespool nimetatutest leidsid 1585. aasta revisjoniloendis Tõrvandi Peeter (*Piotr Terwenh*) ning ilmselt ka Pärtli Jaak (*Pertlie Jak*), Kivi (õieti Kiiviti) Jaan (*Jan Kiwi*), Markus ja Tõnis. Kindlasti uued nimed olid Vaigu Toots (*Waiku Toc*) ja Härm (*Herm*).

XVI sajandil jõuti Tõrvandit revideerida veel 1586., 1588. ja 1592. aastal. Kõigi nende revisjonide nimekirjas esinesid varem tuntutest Tõrvandi Peeter, Pärtli Jaak, Kiiviti Jaan (*Kiwithy Jan*), Meose Markus (*Marcus Maysypoik*), Mädakala Tõnis (*Medakala Tenis*), Kasak Härm (*Herm Kozak*). 1586. aastal pandi esmakordselt peremeestena kirja Jaani Henrik (*Henrik Janipoik*), Ro(o)vi Toomas (*Tomas Rowi*), Kuke Tõnn (*Tin Kuk*), Sika Jaan (*Syka Jan*), Sosti Jaak (*Jak Sost*) ja Hannus Mesikäpp (1586 ebatäpselt kirjutatud *Hans Wesykiep*, 1588 *Hannus Mezykiep*). 1586. aastal registreeriti veel teinegi Härm, seepärast ei ole paraku selge, kas see oli eespool mainitud Kasak Härm või hoopis Pooli Härm (*Herm Pol*). Viimati mainitud pole enam järgmise revisjoni kirjas, samuti 1586. aastal nimetatud Siimu.

Kasak Härma puhul oli tegu omal ajal talupoegade hulgast nekrutiks värvatud ning pärast teenistusaja lõppemist vabaks lastud jalaväelasega. Selliseid Poola aja talupoegi kutsutakse ajalookirjanduses võbraanetsiteks (vrd poola *wybraniec* 'nekrut'). Neid eristati kasakatest, s.o talupoegade hulgast määratud ratsakäskjalgadest. Paistab, et nimetatud kahe kategooria vahel ei teinud eestlased alati vahet. Nii sai Härm lisanimeks *kasakas*, kuigi oli tegelikult võbraanets.

Järg järgmises „Olevikus“



## Uhti Kõrtsi savikoja esimene suur saak

See saak jagati laiali rahvusvahelisel orienteerumisvõistlusel „Koprakarikas 2011”. Üritus toimus 12.–14. augustil Põlvamaal kauni Kooraste Suurjärve kallastel. Medalid ja karikavalmistamise idee tuli võistluste peakorraldajal Sigrid Saluril, kes on Ülenurme valda kauni maakodu rajanud. Koos leiti disaini-idee ja talgukorras valmis ateljees 120 keraamilist taitest. Talgulisteks olid seekord Rotary vahetuslaagri õpilased koos saatjatega Tartu, Rotarylaagrit korraldas Tartu Hansa Rotary Klubi.

Savist medalid kõlisesid võitjate kaelas kuldse heliga. Nii ausaid ja otse loodusest auhindu pole spordirahvas ammu näinud. Ka eakamad sportlased ei mäleta aega, kus suurvõistlustel riputati kaela südant soojendav puu- või savitükk.

Võistlusi jäädvustas Nikolai Järveoja orienteerumisklubist Põlva Kobras, rohkem fotosid näeb OK Põlva Kobras kodulehelt.



KAI PAKS

Kai Paks ja Sigrid Saluri röömustavad uhke ja omanäolise auhinnaleti üle. Foto: Nikolai Järveoja

### KODU LUGU

#### Rändkarikas jääb vähemalt aastaks Külitsesse



#### Külitse küla võidukas võistkond.

13. augustil toimusid Külitses 9. Nõo kihelkonna mängud. Kuna Külitse küla asub Nõo kihelkonnas ning selles külas on väga palju hakkajaid ja sportlikke noori, siis võtsime taas mängudest osa. Kihelkonda kuulub kokku 12 küla, sel aastal oli nendest mängudel osalemas 10.

Vaatamata sellele, et meie küla on nendel mängudel osalemises pidanud kolmeaastase pausi, oli moodustunud meeskond siiski ühtne ja tänu sellele tuli võidukarikas lõppkokkuvõttes meile. Võistlusalasid oli kokku tosinajagu, tähtsaim nendest võrkpallivõistlus, kus Külitse võistkond sai esikoha. Esikoht tuli ka kalapüügis, samuti ka võistluste kõige jõulisemal ja füüsiliselt raskeimal alal – ree vedamises. Nutikusega võideti sellisel alal nagu „vihapurse”. Iga võistkond sai 5 vihta ning jupikese nõõri nende kokkusidumiseks, see pundar tuli kokku siduda ja siis võimalikult kaugele visata. Külitse omad harutasid nõõrijupi kiududeks, said sedasi pikema nõõri ja sidusid vihad otsakuti, noolekujuliseks. Ja nii oli kavalusega taas üks võistlusala võidetud!

Kogu üritus meeldis väga küla noortele ja nad lubasid ka järgmisel aastal vapralt oma võidetud karikat kaitsta.

Ettevõtmise eest suur tänu Külitse baarile ja Külitse küla noortele, toetuse eest eriline tänu Ülenurme vallale!

VJATŠESLAV KIHVA

### SPORDIELU

#### Eestimaa suurimatel suvemängudel sai Ülenurme vald III koha!

Eestimaa XIII suvemängud tõid Rakverre läbi aegade rohkearvulisima võistlejaskonna. Üle nelja aasta toimuv võistlusel osales 4000 sportlast kogu Eestimaalt. Selles suures seltskonnas oli Ülenurme vald oma 50 osalejaga 80 osalenud valla hulgas väga edukas – III koht Tartu ja Türi valla järel. Kergejõustikus tuli meile 5., naiste võrkpallis 2., meeste võrkpallis 4., mälumängus 5., jalgrattakrossis 10. koht.

Individuaalselt said võidurõõmu tunda kergejõustiklased Urmas Utar 800 m jooksus (II koht 3000 m) ja Anti Veermaa odaviskes.

Võistkondlikel aladel jõudis võrkpalli naiskond finaali ja oli oma südika mänguga võidule lähedal, mälumängurid olid kuni viimaste küsimusteni medalites kinni, jalgrattatreener Harald Osjamets jõudis oma noorte ratturitega kõrgele kohale.

Kõik need tublid esinemised tõidki kokkuvõttes Ülenurme vallale nii hea tulemuse.

HEIKI SARAPUU



Suvemängude II koha omanikud naiste võrkpallis.

## FC Ülenurme 2004.a võistkond osales Lootospring CUPi

### SPORDIELU

7. augustil osales FC Ülenurme võistkond Põlvas Mammaste staadionil toimunud rahvusvahelisel turniiril *Lootospring CUP*. Ilmateate järgi oli oodata vihmast ilma, kuid hommikul paisis päike ja meie kõige nooremad saabusid oma fännklubiga – lastevanematega Mammaste Spordikeskuse staadionile. Sellel turniiril osalesid 7 võistkonda Eestist ja Venemaalt. Reeglite järgi võisid osaleda mängijad, kes on sündinud aastal 2004 ja nooremad. Meie võistkonnas üle poolte olid 2005.a sündinud ja 1 mängija 2006.a, mis tähendas, et ees olid tugevamad ja suuremad vastased.

Turniiri esimene mäng toimus võistkonnaga FC Elva. Mäng oli algul rabe. Näha oli, et poisid olid veel unised. Mida edasi, seda parema tunnetuse saime. Kohtumine lõppes meie võiduga 4:1. Siit tulid võistkonnale esimesed 3 punkti. Teise mängu vastasteks oli võistkond Loot – FC Tiigid. Teadsime, et vastane on pikka aega treeninud, osalenud paljudel võistlustel ja on ka ENMV-l oma alagrupi liider. Meie väiksemad võitlesid vapralt Tiigritega. Olles kaotusseisus, löime vastastele siiski ühe värava ja see kohtumine lõppes Tiigrite võiduga 7:1.

Kolmandas mängus olid vastased jalgpalliklubist FC Santos. Alustasime kohe survega vastase väravale, aga kahjuks ei suutnud lüüa väravat. Öeldakse, et kui ei löö ise, lüüakse sulle, kahjuks seekord nii läkski. Pidime vastu võtma kaotuse 1:4. Järgmine mäng oli vene poistega Ivangorodist. Poisid olid pisikesed, kuid väga kiired ja tehnilised. See mäng oli võrdsete võimalustega, aga meie poistel õnnestus realiseerida pea kõik võimalused. Löime vastastele 4 väravat. Mäng lõppes seisuga 4:2 meie kasuks. Päev oli pikk ja väsitav. Mänge oli palju. Tulemas oli viies mäng, kus kohtusime Põlva oma võistkonnaga FC Lootos. Just see võistkond tuli turniiri võitjaks. Nende võistkond võitis kõik 6 mängu, saavutades turniiri maksimumpunktid. Mäng hakkas kohe meie poolse survega vastase väravale, kuid siis võtsid peajagu pikemad vastased oma ja löid meile 3 väravat. Poisid võitlesid vapralt ja löime



Ülenurme noored ja tarmukad jalgpallurid.

2 väravat tagasi. Ega viik ka kaugel olnud, aga kahjuks ei õnnestunud realiseerida penaltit. See oli kõige raskem mäng turniiril, aga samas näitas FC Ülenurme jalgpallipoiste südikust ja võitlusvaimu.

Turniiri viimaseks vastseks olid FC Heliose poisid Võrust. Poisid olid juba väsinud pikast päevast, aga siiski õnnestus võtta võit 3:2. Oli raske, päiksepaisteline ja palav päev läbi. Lapsed olid väga rõõmsad. Seekord olime neljandad, mis on väga hea tulemus nii noorte mängijate puhul, nagu on FC Ülenurme võistkond.

Turniiril osalesid Siimo Särg, Mattias Pärl, Gregon Henrik Raud, Erik-Enno Rand, Rico Sirge, Harly Seeba, Andre Paidre, Martin Villem Sabre, Toomas Haak, treener Lauri

**Rand.** Suur tänu kõikidele lastevanematele, kes toetasid meie väikseid jalgpallureid!

Augustis algas ENMV sügishooaeg. 2004.a sündinute võistkond mängib 6 mängu, nendest 3 on kodumängud ja toimuvad Ülenurme staadionil. Toimumas on veel võistlus 24.septembril kell 14.00 ja meie poiste vastaseks on siis Operi JK Tallinnast. Ootame kõiki toetama meie valla mängijaid!

**Endiselt on kõikidel poistel ja tüdrukutel alates 4. eluaastast võimalus liituda FC Ülenurme jalgpallitreeningutega. Info treeningute kohta [www.fcylenurme.ee](http://www.fcylenurme.ee) või tel 5777 7717, 580 70003.**

SVETLANA RAND

#### VABANDUS

Suvises „Olevikus“ oli artiklis „Emadepäev ülikooli aulas“ eksitav viga. Tartumaa aasta ema tiitel läks Gaidi Jallaiile, kes elab endiselt Tartu vallas, mitte Rannu vallas, nagu artiklis kirjas. Palume vabandust!

#### Avatakse uus lapsehoid

Avame uue lapsehoiu „Haldjakese lastehoid“ asukohaga Mõisniku 43, Ülenurme alevik. Veel on vabu kohti! Jälgime koolieelse lasteasutuse õppekava. Lisaks õpetame inglise keelt mängu kaudu. Oodatud on lapsed vanuses 1,5–7 aastat. Lapsehoiu saab käia 5 päeva nädalas või vastavalt lapsevanema vajadusele 2–5 päeva nädalas. Olemas on päevahoid, tunnihoid ja ööhoid etteteatamisel. Kohti jagub 24 lapsele.

Kontakt tel 5661 5431,  
[haldjakeselastehoid@gmail.com](mailto:haldjakeselastehoid@gmail.com)  
<http://haldjakeselastehoid.ee>

**ÜLENURME GÜMNAASIUMI SPORDIKLÜBI**

**KARIKAVÕISTLUSED MITMEVÕISTLUSES**

16. septembril kell 15.30  
17. septembril kell 10.00

Ülenurme Gümnaasiumi staadionil

Mehed, J, A ja B      10-võistlus  
Naised ja tütarlapsed      7-võistlus

Registreerimine 24. septembriks telefonil 53111549 või toomas.kivend@yle.ee

Võistluste peakoordinatorid: Jaan Tõttaar

**Tule ja pane end proovile!**

Otsime alates oktoobrist lapsehoidjat oma 1,5-aastasele tütrele. Täpsem info telefonil 5554 1081, Sigrid Aruväli.



Kommertsliin nr 37

SÕIDUPLAAN

Marsruut: Tõrvandi-Ülenurme-Männi-Sepa turg-Kaubamaja Maarjamõisa-Lõunakeskus-Kaubamaja-Sepa turg-Tõrvandi-Ülenurme

Kehtiv alates 5.septembrist 2011

Liiklus toimub tööpäevadel

Tõrvandi	06:25	07:10	07:30	08:25	08:45	10:00	11:10	12:20	13:30	14:40	15:50	17:05	18:20	19:35	20:45	21:50
Gümnaasiumi (nõude)																
Ülenurme keskus	06:31	07:16	07:36	08:31	08:51	10:06	11:16	12:26	13:36	14:46	15:56	17:11	18:26	19:41	20:51	21:56
Männi	06:32	07:17	07:37	08:32	08:52	10:07	11:17	12:27	13:37	14:47	15:57	17:12	18:27	19:42	20:52	21:57
Ülenurme keskus	06:35	07:21	07:41	08:36	08:56	10:11	11:21	12:31	13:41	14:51	16:01	17:16	18:31	19:46	20:56	22:00
Gümnaasiumi	06:37	07:23	07:43	08:38	08:58	10:13	11:23	12:33	13:43	14:53	16:03	17:18	18:33	19:48	20:58	22:02
Vana- Linnavere	06:38	07:25	07:45	08:40	09:00	10:15	11:25	12:35	13:45	14:55	16:05	17:20	18:35	19:50	21:00	22:04
Ringtee	06:40	07:27	07:47	08:42	09:02	10:17	11:27	12:37	13:47	14:57	16:07	17:22	18:37	19:52	21:00	22:05
Tarbus	06:41	07:28	07:48	08:43	09:03	10:18	11:28	12:38	13:48	14:58	16:08	17:23	18:38	19:53	21:01	22:06
Soodusmarket	06:42	07:29	07:49	08:44	09:04	10:19	11:29	12:39	13:49	14:59	16:09	17:24	18:39	19:54	21:02	22:07
Vangla	06:43	07:30	07:50	08:45	09:05	10:20	11:30	12:40	13:50	15:00	16:10	17:25	18:40	19:55	21:03	22:08
Sepa Turg	06:44	07:31	07:51	08:46	09:06	10:21	11:31	12:41	13:51	15:01	16:11	17:26	18:41	19:56	21:04	22:09
TREF	06:45	07:32	07:52	08:47	09:07	10:22	11:32	12:42	13:52	15:02	16:12	17:27	18:42	19:57	21:05	22:10
Tarmeko	06:46	07:33	07:53	08:48	09:08	10:23	11:33	12:43	13:53	15:03	16:13	17:28	18:43	19:58	21:06	22:11
Rebase	06:47	07:34	07:54	08:49	09:09	10:24	11:34	12:44	13:54	15:04	16:14	17:29	18:44	19:59	21:07	22:12
Aura veekeskus	06:48	07:36	07:56	08:51	09:11	10:26	11:36	12:46	13:56	15:06	16:16	17:31	18:46	20:01	21:08	22:13
Kaubamaja	06:50	07:38	07:58	08:53	09:13	10:28	11:38	12:48	13:58	15:08	16:18	17:33	18:48	20:03	21:10	22:15
Riimäe	06:52	07:41	08:01	08:56	09:16	10:31	11:41	12:51	14:01	15:11	16:21	17:36	18:51	20:06	21:12	22:17
Pauluse	06:53	07:42	08:02	08:57	09:17	10:32	11:42	12:52	14:02	15:12	16:22	17:37	18:52	20:07	21:13	22:18
Kaare	06:55	07:44	08:04	08:59	09:19	10:34	11:44	12:54	14:04	15:14	16:24	17:39	18:54	20:09	21:15	22:20
Maarjamõisa	06:56	07:45	08:05	09:00	09:20	10:35	11:45	12:55	14:05	15:15	16:25	17:40	18:55	20:10	21:16	22:21
Tulbi	06:58	07:48	08:08	09:03	09:23	10:37	11:47	12:57	14:07	15:17	16:27	17:42	18:57	20:12	21:18	22:23
Ravila	06:59	07:49	08:09	09:04	09:24	10:38	11:48	12:58	14:08	15:18	16:28	17:43	18:58	20:13	21:19	22:24
Arhitekti	07:00	07:50	08:10	09:05	09:25	10:39	11:49	12:59	14:09	15:19	16:30	17:45	19:00	20:14	21:20	22:25
Eerika	07:01	07:51	08:11	09:06	09:26	10:40	11:50	13:00	14:10	15:20	16:31	17:46	19:01	20:15	21:21	22:26
Haigla	07:02	07:52	08:12	09:07	09:27	10:41	11:51	13:01	14:11	15:21	16:32	17:47	19:02	20:16	21:22	22:27
Lõunakeskus	07:05	07:55	08:15	09:10	09:30	10:44	11:54	13:04	14:14	15:24	16:35	17:50	19:05	20:19	21:25	22:30
Riia Ring	07:07	07:58	08:18	09:13	09:33	10:46	11:56	13:06	14:16	15:26	16:38	17:53	19:08	20:21	21:27	22:32
Raja	07:08	07:59	08:19	09:14	09:34	10:47	11:57	13:07	14:17	15:27	16:39	17:54	19:09	20:22	21:28	22:33
Soinaste	07:09	08:00	08:20	09:15	09:35	10:48	11:58	13:08	14:18	15:28	16:40	17:55	19:10	20:23	21:29	22:34
Kaare	07:10	08:02	08:22	09:17	09:37	10:50	12:00	13:10	14:20	15:30	16:42	17:57	19:12	20:25	21:30	22:35
Pauluse	07:12	08:04	08:24	09:19	09:39	10:52	12:02	13:12	14:22	15:32	16:44	17:59	19:14	20:27	21:32	22:37
Kesklinn	07:16	08:09	08:29	09:24	09:44	10:56	12:06	13:16	14:26	15:36	16:48	18:04	19:19	20:31	21:36	22:41
Aida	07:18	08:11	08:31	09:26	09:46	10:58	12:08	13:18	14:28	15:38	16:51	18:06	19:21	20:33	21:38	22:43
Rebase	07:19	08:12	08:32	09:27	09:47	10:59	12:09	13:19	14:29	15:39	16:52	18:07	19:22	20:34	21:39	22:44
Tarmeko	07:20	08:13	08:33	09:28	09:48	11:00	12:10	13:20	14:30	15:40	16:53	18:08	19:23	20:35	21:40	22:45
TREF	07:21	08:14	08:34	09:29	09:49	11:01	12:11	13:21	14:31	15:41	16:54	18:09	19:24	20:36	21:41	22:46
Sepa Turg	07:22	08:16	08:36	09:31	09:51	11:02	12:12	13:22	14:32	15:42	16:56	18:11	19:26	20:37	21:42	22:47
Vangla	07:23	08:17	08:37	09:32	09:52	11:03	12:13	13:23	14:33	15:43	16:57	18:12	19:27	20:38	21:43	22:48
Soodusmarket	07:24	08:18	08:38	09:33	09:53	11:04	12:14	13:24	14:34	15:44	16:58	18:13	19:28	20:39	21:44	22:49
Ringtee	07:25	08:19	08:39	09:34	09:54	11:05	12:15	13:25	14:35	15:45	16:59	18:14	19:29	20:40	21:45	22:50
Linnavere	07:27	08:22	08:42	09:37	09:57	11:07	12:17	13:27	14:37	15:47	17:02	18:17	19:32	20:42	21:47	22:52
Tõrvandi	07:30	08:25	08:45	09:40	10:00	11:10	12:20	13:30	14:40	15:50	17:05	18:20	19:35	20:45	21:50	22:55
Ülenurme keskus																23:01
Männi																23:02

Kehtiv alates 1.septembrist 2011

Liiklus toimub laupäeval

Tõrvandi	06:25	07:30	08:45	10:00	11:10	12:20	13:30
Gümnaasiumi (nõude)							
Ülenurme keskus	06:31	07:36	08:51	10:06	11:16	12:26	13:36
Männi	06:32	07:37	08:52	10:07	11:17	12:27	13:37
Ülenurme keskus	06:35	07:41	08:56	10:11	11:21	12:31	
Gümnaasiumi	06:37	07:43	08:58	10:13	11:23	12:33	
Vana- Linnavere	06:38	07:45	09:00	10:15	11:25	12:35	
Ringtee	06:40	07:47	09:02	10:17	11:27	12:37	
Tarbus	06:41	07:48	09:03	10:18	11:28	12:38	
Soodusmarket	06:42	07:49	09:04	10:19	11:29	12:39	
Vangla	06:43	07:50	09:05	10:20	11:30	12:40	
Sepa Turg	06:44	07:51	09:06	10:21	11:31	12:41	
TREF	06:45	07:52	09:07	10:22	11:32	12:42	
Tarmeko	06:46	07:53	09:08	10:23	11:33	12:43	
Rebase	06:47	07:54	09:09	10:24	11:34	12:44	
Aura veekeskus	06:48	07:56	09:11	10:26	11:36	12:46	
Kaubamaja	06:50	07:58	09:13	10:28	11:38	12:48	
Riimäe	06:52	08:01	09:16	10:31	11:41	12:51	
Pauluse	06:53	08:02	09:17	10:32	11:42	12:52	
Kaare	06:55	08:04	09:19	10:34	11:44	12:54	
Maarjamõisa	06:56	08:05	09:20	10:35	11:45	12:55	
Tulbi	06:58	08:08	09:23	10:37	11:47	12:57	
Ravila	06:59	08:09	09:24	10:38	11:48	12:58	
Arhitekti	07:00	08:10	09:25	10:39	11:49	12:59	
Eerika	07:01	08:11	09:26	10:40	11:50	13:00	
Haigla	07:02	08:12	09:27	10:41	11:51	13:01	
Lõunakeskus	07:05	08:15	09:30	10:44	11:54	13:04	
Riia Ring	07:07	08:18	09:33	10:46	11:56	13:06	
Raja	07:08	08:19	09:34	10:47	11:57	13:07	
Soinaste	07:09	08:20	09:35	10:48	11:58	13:08	
Kaare	07:10	08:22	09:37	10:50	12:00	13:10	
Pauluse	07:12	08:04	09:19	10:32	11:42	12:52	
Kesklinn	07:16	08:09	09:24	10:36	11:46	12:56	
Aida	07:18	08:11	09:26	10:38	11:48	12:58	
Rebase	07:19	08:12	09:27	10:39	11:49	12:59	
Tarmeko	07:20	08:13	09:28	10:40	11:50	13:00	
TREF	07:21	08:14	09:29	10:41	11:51	13:01	
Sepa Turg	07:22	08:16	09:31	10:42	11:52	13:02	
Vangla	07:23	08:17	09:32	10:43	11:53	13:03	
Soodusmarket	07:24	08:18	09:33	10:44	11:54	13:04	
Ringtee	07:25	08:19	09:34	10:45	11:55	13:05	
Linnavere	07:27	08:22	09:37	10:46	11:56	13:06	
Tõrvandi	07:30	08:25	09:30	10:35	11:40	12:45	
Ülenurme keskus							23:01
Männi							23:02

Laupäeviti sõidab üks buss väljumisega Tõrvandist kell 6:25; 7:30; 8:45; 10:00; 11:10 ja 12:20. Pühapäeviti buss ei sõida.

**AEROBIKA NAISTELE**

alates 11. septembrist

T kell 19.30

Tõrvandi spordihoones

P kell 18.30

Tõrvandi spordihoones;

info ja registreerimine

tel 5691 4839, Larissa Laane

Ülenurme spordihoones

maadlussaalis

P kell 18.00 naiste võimlemine,

P kell 19.00 ja K kell 18.30

aerobika,

treener Marit Rauk,

info tel 504 9814

**PONIPÄEV**